

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/128/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617205118
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5617205118.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. V. X., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov - matky V. T., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom N. I. XX, okres N. Y., zastúpenej advokátom JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, so sídlom Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, a otca E. X., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Y. F. XXXX/X, W. A., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o návrhu nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 20. 6. 2017 návrh na zvýšenie výživného a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére M. V. X., nar. XX. X. XXXX. Spolu s návrhom na začatie konania podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla, aby súd dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, upravil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletou M. V. X. každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od piatku od 15.00 hod. do nedele do 16.00 hod., pričom otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska matky.

2. Uznesením sp. zn. 1P/128/2017 zo dňa 19. 7. 2017 tunajší súd na základe návrhu matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou tak, že otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 1P/128/2017, oprávnený stýkať sa s maloletou každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 16.00 hod. v nedeľu, počas letných prázdnin roka 2017 od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 9. 8., počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdniny každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25. 12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26. 12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka. Otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a v určené dni a hodinu odovzdať maloleté dieťa otcovi. Proti tomuto rozhodnutiu podal otec dieťaťa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8CoP/1/2018-77 zo dňa 18. 1. 2018 tak, že uznesenie tunajšieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19. 6. 2017 zamietol. Dôvodom bolo, že matka neosvedčila existenciu základných predpokladov pre nariadenie ňou navrhovaného neodkladného opatrenia. Matkou uvedené skutočnosti v danom čase nepredstavovali takú naliehavú situáciu, ktorá by si vyžadovala nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd zistil, že v čase rozhodovania tunajšieho súdu styk otca s maloletou prebiehal na základe vydaného súdneho rozhodnutia.

3. Dňa 16. 1. 2018 predložila matka ďalší návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa opätovne domáha dočasnej úpravy styku otca s maloletou. Navrhuje, aby súd rozhodol, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca v sobotu od 8.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 8.00 hod. do 18.00 hod. na území mesta Liptovský Mikuláš s tým, že otec si maloletú prevezme pred jej bydliskom a po skončení styku ju na uvedenom mieste odovzdá matke alebo niektorému z rodičov matky. Tunajší súd predložil návrh matky Krajskému súdu v Žiline v zmysle §362 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Krajský súd v Žiline v odôvodnení svojho uznesenia zo dňa 18. 1. 2018 uviedol, že sa týmto návrhom nemohol zaoberať, nakoľko mu bol doručený až dňa 22. 1. 2018, t. j. po rozhodnutí o odvolaní otca. Z uvedeného dôvodu o novom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodoval tunajší súd. Matka návrh odôvodnila tým, že maloletá sa po pobyte u otca od 26. 12. 2017 do 2. 1. 2018 opätovne vrátila vo výrazne zanedbanom hygienickom stave (zavšivavenie) a zlom zdravotnom stave (angína), čo si vyžiadalo návštevu ošetrojúcej lekárky. Po dobu pobytu maloletej u otca maloletá spala v jednej posteli so svojou staršou sesternicou, ktorá sa podľa vyjadrení maloletej na ňu „lepí“. Ďalej sa maloletá vyjadrila, že niektoré druhy potravín jej boli pravdepodobne podávané po expiračnej dobe. Matka poukázala na to, že toto nie je prvý raz, kedy sa maloletá od otca vrátila v zanedbanom stave. Ona otcovi dieťa odovzdáva v dobrom hygienickom i zdravotnom stave. Má za to, že u otca nie sú vytvorené podmienky pre pobyt maloletej a zdravie dieťaťa je ohrozené.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. zakotvuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Tento zákon neupravuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, a preto je potrebné pri rozhodnutí o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave jej styku otca s maloletou vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis).

17. Predmetom konania vo veci samej je zvýšenie výživného a zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, preskúmaním spisu, súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia.

18. Z pripojeného spisu sp. zn. 1P/168/2015 mal súd zistené, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 1P/168/2015-67 zo dňa 21. 6. 2016, právoplatným dňa 31. 1. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/65/2016-92 zo dňa 29. 11. 2016 bola maloletá M. V. X. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 80,- eur mesačne. Týmto rozhodnutím bol upravený aj styk otca s maloletou dcérou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas letných prázdnin každý rok od 9.00 hod. dňa 1. 7. do 17.00 hod. dňa 15. 7., od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 15.8., každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 17.00 hod. v nedeľu, počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdniny každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25.12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26.12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka.

19. Neodkladné opatrenie nariadené v predmetnom konaní na základe návrhu matky uznesením sp. zn. 1P/128/2017 zo dňa 19. 7. 2017 vo veci úpravy styku otca s maloletou bolo rozhodnutím odvolacieho súdu zmenené tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietol.

20. Matka sa novým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia opätovne domáha dočasnej úpravy styku otca s maloletou. Podľa jej tvrdení sa maloletá po pobyte u otca opätovne vrátila v zanedbanom hygienickom i zdravotnom stave, ktorý si vyžiadal návštevu ošetrojúcej lekárky. Matka skutočnosťami uvádzanými vo svojom návrhu osvedčila len existenciu právneho vzťahu účastníkov konania, ale neosvedčila skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú bezodkladnú úpravu pomerov. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladnom opatrení v konaní o starostlivosti o maloleté deti súd uvádza, že zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Súd nemal osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletej alebo samotná maloletá sú ohrozené. Okrem toho súd poukazuje na to, že matka ako navrhovateľka musí k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva. V danom prípade matka k návrhu nepripojila žiadne listiny preukazujúce zanedbanie hygienického či zdravotného stavu maloletej (lekársku správu a pod.).

21. Maloleté dieťa má právo na zachovanie svojho vzťahu k obidvom rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Styk otca s maloletou dcérou bol upravený rozsudkom č. k. 1P/168/2015-67 zo dňa 21. 6. 2016, právoplatným dňa 31. 1. 2017. Zo spisu mal súd osvedčené, že styk otca s maloletou dcérou sa pravidelne realizuje. Z návrhu matky nevyplýva, že by nastali také skutočnosti, ktoré by v danom prípade odôvodňovali okamžitý zásah súdu, nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku otca s maloletou, preto súd v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrh matky zamietol. Na posúdenie skutočností uvedených v návrhoch matky (správanie maloletej, zanedbávanie školských povinností či zanedbanie hygienického a zdravotného stavu dieťaťa) je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie a dôsledné preskúmanie, ktoré bude realizované v konaní vo veci samej, a až na jeho základe súd rozhodne, prihliadajúc na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).